

afvejelser. Hvis rigsantikvaren ikke finder fundet så betydningsfuldt, at det kan motivere en standsning af arbejdet med henblik på undersøgelse eller bevaring, meddeler han omgående dette til den, der udfører arbejdet, og arbejdet kan herefter videreføres, uden anden hensyntagen til fundet end hvad der måtte være aftalt. Hvis rigsantikvaren derimod finder, at fundet har en så stor betydning, at en undersøgelse bør foretages eller bevaringsstræbelser indledes, må arbejdet ikke fortsættes, før tilladelse foreligger fra rigsantikvaren.

De fortidsminder, der fremkommer ved jordarbejder, vil ofte, f.eks. når det drejer sig om enkelte grave, gravpladser eller bopladser, have en sådan karakter, at den primære interesse fra de antikvariske myndigheders side ligger i en undersøgelse af dem. Kun hvor det drejer sig om ruiner eller rester af mere betydningsfulde anlæg, vil det komme på tale at søge fortidsmindet bevaret for bestandig, jfr. stk. 5.

Til stk. 3

Undersøgelsen vil inden for de givne bevillingsrammer blive bekostet af rigsantikvarens særlige bevilling til disse formål, medmindre der ved aftale fra anden side stilles midler til rådighed for undersøgelsen, f.eks. for at få den fremskyndet.

Ved offentlig myndighed må i denne forbindelse forstås statslige og kommunale, koncessionerede selskaber, menighedsråd m.v. Forpligtelsen til at bekoste eventuelle undersøgelser medfører, at der i entreprenørkontrakter vedrørende arbejder, der bekostes af offentlige midler, bør tages forbehold såvel om mulig forsinkelse på grund af fund af fortidsminder som om eventuelle påløbne merudgifter.

Til stk. 4

Rigsantikvaren erstatter private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, medens en undersøgelse foretages inden for den i stk. 2 omtalte 1 års frist. Erstatningen tager væsentligst sigte på den situation, at en landbruger afskæres fra fortsat dyrkning eller lignende, men omfatter ikke f.eks. formodede tab ved en afbrudt planlagt ny udnyttelse, tabt arbejdsfortjeneste til dem, der måtte miste arbejde ved jordarbejdets standsning, rentetab eller lignende, som følge af indgrebet i henhold til § 26. I praksis vil erstatningsbestemmelsen derfor kun få en begrænset rækkevidde. Rigsantikvaren bedømmer de fremsatte erstatningskrav. Kan der ikke opnås enighed

mellem rigsantikvaren og den private grundejer om erstatningen, fastsættes denne af en taksationskommission.

Hidtil har man efter naturfredningslovens § 49, stk. 2, skullet anvende den i naturfredningslovens § 5 omhandlede taksationskommission, og det foreslås, at denne ordning fortsættes.

Til stk. 5

Indstillinger om erhvervelse af fortidsminder og eventuelt omliggende areal rettes til ministeren for kulturelle anliggender. Det forudsættes, at rigsantikvaren forinden har indhentet en udtalelse fra fredningsstyrelsen. Efter erhvervelse af fortidsmindet vil kulturministeriet søge den pågældende ejendom overført til miljøministeriet til administration, tilsyn og pleje.

Til stk. 6

Bestemmelsen sikrer adgang for rigsantikvaren både til steder, hvor der kendes fund, eller hvor sådanne kunne formodes at fremkomme. Man vil herved, når behørig legitimation eller bemyndigelse fra rigsantikvaren forevises, kunne undgå mellemværende f.eks. med entreprenører, der ikke ønsker, at fremmede færdes på en arbejdsplads.

Til § 27

De hidtil gældende bestemmelser om danefæ er følgende:

- 1) Danske Lov 5-9-3:

Guld og Sølv, som findis enten i Høje, eller efter Ploven, eller andenstæds, og ingen kjen-der sig ved, og kaldis Dannefæ, det hør Kongen alleene til og ingen anden.
- 2) Forordning af 22. Marts 1737 anlangende hvorledes Lovens 5te Bogs 9de Kap. 3die Art. om Dannefæ skal forstaaes:

Vi Christian den Sjette, osv., G.v.: at eftersom det Os allerunderdanigst er bleven forebragt, hvorledes en og anden saavel Dommere som Øvrighed ei udi sin rette Mening skal forstaae Vores danske Lovs Bydende i dens 5te Bogs 9de Kap. 3die Art. om Dannefæ; saa have Vi til Efterfølge for den tilkommende Tid aller-naadigst fundet for godt fornævnte Lovens Artikel saaledes ydermere at forklare, at Guld, Sølv, Metal og al anden Skat, som findes enten nedgravet eller forborget i Jord, Skov, Mark, Huus eller andetsteds, og ingen kjender sig ved, det kaldes Dannefæ og hører Kongen alene til, og ingen anden; medmindre nogen dermed ved